

**MAGYAR
KÉMIKUSOK LAPJA**
HUNGARIAN CHEMICAL JOURNAL

LXXII. évf., 10. szám, 2017. október

A Magyar Kémikusok Egyesületének
– a MTE SZ tagjának –
tudományos ismeretterjesztő
folyóirata és hivatalos lapja

Szerkesztőség:

Felelős szerkesztő: KISS TAMÁS
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztők:

ANDROSITS BEÁTA, BANAI ENDRE,
LENTE GÁBOR, NAGY GÁBOR,
PAP JÓZSEF SÁNDOR, RITZ FERENC,
ZÉKÁNY ANDRÁS
Szerkesztőségi titkár: SÜLI ERIKA

Szerkesztőbizottság:

SZÉPVÖLGYI JÁNOS,
a szerkesztőbizottság elnöke,
[SZEKERES GÁBOR] örökös főszerkesztő,
ANTUS SÁNDOR, BECK MIHÁLY,
BIACS PÉTER, BUZÁS ILONA,
HANCSÓK JENŐ, JANÁKY CSABA,
KALÁSZ HUBA, KEGLEVICH GYÖRGY,
KOVÁCS ATTILA, LIPTAY GYÖRGY,
MIZSEY PÉTER, MÜLLER TIBOR,
NEMES ANDRÁS, ifj. SZÁNTAY CSABA,
SZABÓ ILONA, TÖMPE PÉTER,
ZÉKÁNY ANDRÁS

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelők
A szerkesztésért felel: KISS TAMÁS

Szerkesztőség: 1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-225-8777, 36-1-201-6883
Fax: 36-1-201-8056
Email: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
Felelős kiadó: ANDROSITS BEÁTA
Nyomdai előkészítés: Planta-2000 Bt.
Nyomás: Pauker Nyomda
Felelős vezető: VÉRTES GÁBOR
igazgató

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete
Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank
10700024-24764207-51100005 sz.
számlájára „MKL” megjelöléssel
Előfizetési díj egy évre 10 200 Ft
Egy szám ára: 850 Ft. Külföldön terjeszti
a Batthyany Kultur-Press Kft.,
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
1251 Budapest, Postafiók 30.
Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:
SÜLI ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,
1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-201-6883, fax: 36-1-201-8056,
e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális számaink tartalma,
az összefoglalók és egyesületi híreink,
illetve archivált számaink honlapunkon
(www.mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541
HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)
HU ISSN 1588-1199 (online)
DOI: 10.24364/MKL.2017.10

A lapot az MTA MTMT indexeli, és a REAL,
továbbá az Országos Széchényi Könyvtár
(OSZK) Elektronikus Periodika Adatbázisa
és Archivuma (EPA) archiválja

Kicsit személyes hangvétellő köszöntőt olvashatnak. Kora ősszel többször megfordultam a Fiumei úti temetőben. Augusztus 31-én temettük Beck Mihály akadémikust, a Debreceni Egyetem emeritus professzorát, a Debreceni Egyetem és a Szegedi Tudományegyetem díszdoktorát, a nemzetközi hírvéleményes kémikust. Tőle tanultam a kémia egyetemi szintű alapjait, és egyik meghatározó személyisége volt tudományos pályám alakulásának. Családja, munkatársai, pályatársai, budapesti, debreceni és szegedi kollégái, barátai és tisztelői búcsúztatták. Sokan voltunk. Megható, szeretetteljes, bensőséges búcsú volt.

Szeptember 19-én – végakaratainak megfelelően – Oláh György Nobel-díjas, Corvin-lánccal kitüntetett, Széchenyi-nagydíjas kémikust temettük. Oláh György karbokatyonos kémiai kutatásaiért kapta a legmagasabb tudományos elismerést. Az ő kutatásai alapozták meg például azt is, hogy a benzinkutak többségéből eltűnt az ólmozott benzín, és ezért egy toxikus elem ma már sokkal kevésbé terhel a környezetünket. Nagyszabású temetés volt, sokan voltunk.

Most, hogy rövid időn belül kétszer is megfordultam a sírkertben, elgondolkodtam. Nemzetünk hány kiemelkedő személyisége, tudósa, művésze (ebben a hónapban temették oda Makk Károly világhíres filmrendezőt, akinek olyan filmek fűződnek a nevéhez, mint a Liliomfi, a Macskajáték vagy a Szelem), politikus nyugszik ott. Megfontolandó, hogy magányunkban vagy párunkkal, családukkal elsétáljuk a Fiumei Úti Sírkertbe és megnézzük nagyjaink síremlékét, elgondolkodjunk eleinken, személyiségükön, tetteiken, tanuljunk életükből. Hasznunkra válhat.

Azután hazamenve, könnyű olvasmányunk elővehetjük lapunk októberi számát és méríthetünk belőle új ismereteket, szakmai híreket, információs mozaikokat a kémiai és közelmúltbeli világból. Reméljük, e hónapban is szolgálunk hasznos olvasnivalókkal.

2017. október

Kiss Tamás

Kiss Tamás
felelős szerkesztő

TARTALOM

HAZAI KUTATÓMŰHELYEK BEMUTAKOZÁSA

Fülöp Ferenc, Forró Enikő, Kiss Loránd, Szakonyi Zsolt, Szatmári István, Ötvös Sándor: Kutatások az SZTE Gyógyszer-kémiai Intézetében **306**

VEGYIPAR ÉS KÉMIATUDOMÁNY

Braun Tibor: Gyémántatuba szorított kémia. Atomok és molekulák viselkedése nagy nyomáson **314**

KÖNYVISMERTETÉS

Hudecz Ferenc: Egy világáros rejtőzködő arca (Hargittai István és Hargittai Magdolna könyvéről) **318**

Hargittai István, Hargittai Magdolna: New York-i séták a tudomány körül. Részletek **319**

KITEKINTÉS

Lente Gábor: Híresek és kémikusok. Bud Spencer **324**

Kutasi Csaba: A gépkocsikban utazók védelme és a nátrium-azid **325**

OKTATÁS

Kisvárdai Melinda, Kisvárdainé Fábíán Erika, Kisvárdai Antal: A hulladékgyűjtés gyakorlata a kémia- és más természettudományos laborokban **330**

VEGYÉSZLELETEK

Lente Gábor rovata **332**

A HÓNAP HÍREI **334**

Címlap:

Kettős hélix.
Tom Otterness
szobra, amely
a másolási
mechanizmust is
ábrázolja,
New York déli részén,
a Battery Park City
szoborparkjában áll
(Hargittai Magdolna
felvétele)